

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 1 av 15

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1. Produktbeteckning

Natriumvätekarbonat (CAS-nr: 144-55-8, EG-nr: 205-633-8)

Synonymer: Natriumbikarbonat, surt natriumkarbonat, bikarbonat, natriumvätekarbonat för farmaceutiska ändamål, Sobic Health Care, natriumvätekarbonat för livsmedelsprodukter E 500 (ii), Sobic Food, natriumvätekarbonat (krossat) - foderråvara, Sobic Feed, natriumvätekarbonat för tekniska ändamål (krossat), Sobic Tec.

Registreringsnumret: 01-2119457606-32-0010.

1.2. Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar: Industriella tillämpningar: bl.a. pH-reglering, avgasrening, framställning av rengöringsprodukter, metall- och gruvindustri (som processtillsets), massa- och pappersproduktion, livsmedels-, foder- och läkemedelsindustri. Specialtillämpningar. Konsumenttillämpningar.

Användningar som det avråds från: Obestämt.

1.3. Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkaren: CIECH Soda Polska S.A.

Adress: Polen; PL 88-101 Inowrocław; Fabryczna 4

Telefonnummer: +48 52 354 15 00

e-postadress för en behörig person som ansvarar för säkerhetsdatabladet: sds@ciechgroup.com

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

112 (nödsamtalet), 08-331231 (Allmänna och förebyggande frågor om akuta förgiftningar besvaras på dagtid)

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1. Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt förordning 1272/2008/EG:

Kriterierna för klassificering inte anses vara uppfyllda.

2.2. Märkningsuppgifter

Märka enlighet med förordning 1272/2008/EG (CLP)

Faropiktogram och signalord: Ingen.

Faroangivelser: Ingen.

Skyddsangivelser: Ingen.

SÄKERHETS DATABLADET

I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse

NATRIUMVÄTEKARBONAT

Datum: 16.10.2013

Uppdaterat: 11.12.2018

Sidan 2 av 15

2.3. Andra faror

Substansen uppfyller inte PBT och vPvB kriterier. De i bilaga XIII till förordning Reach (PBT- och vPvB-egenskaper) identifierade kritierna kan inte användas för oorganiska ämnen.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1. Ämnen

Ämnets namn:	Natriumvätekarbonat
Koncentrationsintervall [%]:	≥99
CAS-numret:	144-55-8
EG-numret:	205-633-8
Index nr:	-
Klassificering 1272/2008/EG:	-

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning: Ta skadade ur riskområdet, sätt dem bekvämt i halvliggande respektive sittande ställning och ordna vila och värme. Vid behov kalla på en läkare.

Hudkontakt: Ta genast av nedsmutsade klädesplagg, tvätta huden med mycket vatten och tvål, skölj rikligt med vatten. Vid behov rådfråga en läkare.

Kontakt med ögon: Ta ur eventuella kontaktlinser. Skölj genast rikligt med ljummet, helst rinnande vatten i minst 15 minuter. Undvik kraftigt vattenflöde, annars finns risken, att ögats hornhinna skadas. Vid behov rådfråga en läkare.

Sväljning: Vid sväljning framkalla inte någon kräkning. Skölj ur munnen med vatten, därefter drick mycket vatten. Vid behov rådfråga en läkare.

4.2. De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning: Inandning av damm kan förorsaka en lätt irritation hos näsans och halsens slemhinnor, halssmärter, hosta och andfåddhet.

Kontakt med ögon: Kan förorsaka en lätt irritation, tårar, halsbränna och rodnad.

Hudkontakt: Hudkontaminering kan förorsaka en lätt irritation, rodnad, smärter eller klåda.

Sväljning: Vid förbrukning av stora mängder kan kräkning, magsmärtor och diarré uppstå., i drastiska fall magbrott (CO₂-frisättning).

4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Den drabbade skall flyttas ur den förorenade miljön. Om det förekommer hälsoproblem kontakta läkare eller ett toxikologiskt centrum. Överlämna informationer som finns i säkerhetsdatabladet. En medvetlös person får inte ges något oralt.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 3 av 15

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1. Släckmedel

Lämpliga släckmedel: Släckmedlet ska väljas efter brandens omgivning.

Olämpliga släckmedel: Använd inte riktade vattenstrålar.

5.2. Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

ämnet är inte brandfarlig. I brand uppstår: Kolmonoxid och koldioxid. Undvik inandning av förbränningsprodukter eftersom de kan skapa risken för hälsa.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Använd full skyddsutrustning och sluten andningsutrustning med oberoende luftcirkulation. Behållare som är exponerade för eldpåverkan eller högtemperatur skall kylas ned med spridd vattenstråle från ett säkert avstånd och om det är möjligt skall de avlägsnas från riskområdet. Samla upp mekaniskt. Skydda avloppet, dagvatten och marken mot förorening. Vatten efter brandsläckning skall betraktas som farlig förorening och samlas i separata behållare.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1. Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal: Tillträde av obehöriga personer till området för olyckshändelsen skall begränsas tills avlägsnande av produkten avslutas. Använd lämplig personlig skyddsutrustning. Ät inte, drick inte och rök. Ombesörj god allmän och lokal ventilation. Undvik direkt kontakt med ämnet. Undvik inandning av damm.

För räddningspersonal: Använd lämplig personlig skyddsutrustning. Ät inte, drick inte och rök. Ombesörj god allmän och lokal ventilation. Undvik direkt kontakt med ämnet. Undvik inandning av damm.

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Säkra gatbrunnar. Släpp inte ut i avloppet, i yt- eller grundvatten såväl inte ut i mark. Vid allvarlig förorening av någon del i miljön underrätta lämpliga förvaltnings- och kontrollmyndigheter samt räddningstjänster. Förbrukade förpackningar skall lämnas in på auktoriserade återvinningsstationer.

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Säkra gatbrunnar. Skydda skadade förpackningar. Sätt skadade förpackningar i ersättningsförpackningar. Ta upp utspritt material mekaniskt, utan att virvla upp damm, fyll i tätt förslutningsbara behållare och lämna till avfallshantering respektive återanvändning. Rengör nedstänkta ytor med mycket vatten.

6.4. Hänvisning till andra avsnitt

Avfallshantering - se sektion 13. Personlig skyddsutrustning - se sektion 8.

SÄKERHETS DATABLADET

I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse

NATRIUMVÄTEKARBONAT

Datum: 16.10.2013

Uppdaterat: 11.12.2018

Sidan 4 av 15

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1. Skyddsåtgärder för säker hantering

Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Ta av nedstänkta kläder och tvätta före ny användning. Det är rekommenderat att vidta försiktighetsåtgärder, för att undvika kontakt med hud eller ögon. Andas inte in damm. Tvätta händerna vid raster och vid arbetets slut. Arbetsplatsen ska vara utrustad med dusch och ögonsköljutrustning. Släpp inte ut i avloppet, i yt- eller grundvatten såväl inte ut i mark.

7.2. Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvara i korrekt märkt, fast försluten originalförpackning i ett torrt, svalt och välventilerat lagerutrymme. Ombesörj god ventilation. Förvara i torra, rena och övertäckta utrymmen med en fuktighet från 30 % till 70 % (ämnet kan bilda klumpar), vid en temperatur om högst 35 °C, i tätt förslutna behållare. Förvaras åtskilt från alkalimetaller, syror. Enhetsförpackningar - säckar eller big-bag-förpackningar staplas pallvis. Under lagring och transport kan ämnet bilda mjuka klumpar som lätt smulas sönder.

7.3. Specifik slutanvändning

Anges i undersektion 1.2.
Följ angivna anvisningar.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1. Kontrollparametrar

Ämnets namn	NGV	TGV	KTV	Biologiska gränsvärden
Damm, oorganiskt	5 mg/m ³ (inhalerbart fraktion) 2,5 mg/m ³ (respirabelt fraktion)	-	-	-

Rättslig grund: Lagföreskrifter om gränsvärden för exponering på arbetsplatsen. Hygieniska gränsvärden, Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden, DanagårdLiTHO AB, 2018, ISBN 978-91-7930-649-6

Övervakningsprocedurer: Använd metoder som beskrivs i europeiska standarder.

DNEL_{kronisk}

Ett DNEL_{kronisk}-värde kan inte fastställas och dess fastställande är inte nödvändigt, eftersom det inte finns några trovärdiga testresultat för upprepade doser (den kritiska NOAEL-effekten från dessa ger normalt bestämningen av DNEL). Baserat på bedömningen av de

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 5 av 15

fysiko-kemiska, toxikokinetiska och fysiologiska rollen för natriumvätekarbonat, så blev det fastställt, att inga tester behöver genomföras.

DNEL_{akut}

Ett DNEL_{akut} måste fastställas, när akut toxicitet hotar (den som leder till klassificering och märkning). Natriumvätekarbonat har inte klassificerats. Dessutom ligger de i undersökningarna funna LD₅₀-värdena (sväljning och inandning) nära eller över de högsta värdena. Därför tror man, att fastställandet av DNEL för natriumvätekarbonat inte är nödvändigt.

PNEC_{vatten}

På grund av att det naturliga pH-värdet i vattendrag och koncentrationen av vätekarbonat- och natriumjoner (och även deras svängningar i ett tidsförlopp) väsentligt skiljer sig åt för olika vattensystem, så är bestämningen av PNEC_{vatten}-värdet inte nödvändigt.

PNEC_{nederbörd}

Det finns inga toxicitetsdata. Natriumvätekarbonat förekommer i form av natrium- och vätekarbonatjoner i naturen, vilket betyder, att det inte adsorberas till fasta partiklar och därför behövs inte PNEC_{nederbörd}-värdet bestämmas.

PNEC_{mark}

Det finns inga toxicitetstester för landorganismer. PNEC_{Boden} behöver inte beräknas, eftersom exponering av markkomponenter knappast är sannolikt (natriumvätekarbonat förekommer naturligt i mark) och toxiciteten för organismer bör vara låg.

PNEC_{luft}

Natriumvätekarbonat har ett försumbart ångtryck och dess utsläpp i atmosfären genom förångning kan inte förväntas. På denna grund är fastställandet av PNEC_{luft} inte nödvändigt.

PNEC_{avloppsverk}

På grund av att det naturliga pH-värdet i vattendrag och koncentrationen av vätekarbonat- och natriumjoner (och även deras svängningar i ett tidsförlopp) väsentligt skiljer sig betydligt åt för olika vattensystem, så är bestämningen av PNEC_{avloppsverk}-värdet inte nödvändigt. Toxicitet hos natriumvätekarbonat för mikroorganismer är låg, eftersom ämnen uppträder naturligt i vatten.

PNEC_{oral sekundärförgiftning}

Eftersom natriumvätekarbonat hos ryggradsdjur är en viktig extracellulär buffert och dess kroppskoncentration regleras naturligt, så tror man, att det inte är nödvändigt, att bestämma PNEC_{oral sekundärförgiftning}-värdet.

8.2. Begränsning av exponeringen

8.2.1. Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Det gäller allmänna arbetarskyddsföreskrifter. Se till att standardvärden för exponering i arbetsplatsens omgivning inte överskrids. Tvätta hela kroppen ordentligt och personligt skydd efter arbetet. Åt inte, drick inte och rök inte vid arbetet. Ta av nedstänkta kläder och tvätta före ny användning. Tvätta händer och ansikte före raster. Det är rekommenderat att vidta försiktighetsåtgärder, för att undvika kontakt med hud eller ögon vid hanteringen. Andas inte in damm. Arbetsplatsen ska vara utrustad med dusch och ögonsköljutröstning.

8.2.2. Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Ögonskydd/ansiktsskydd: Bär tätt slutande skyddsglasögon, exempelvis gjord av polykarbonat (EN 166).

SÄKERHETS DATABLADET

I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse

NATRIUMVÄTEKARBONAT

Datum: 16.10.2013

Uppdaterat: 11.12.2018

Sidan 6 av 15

Hudskydd: Under industriella betingelser bär skyddskläder av naturfiber (bomull) eller syntetfiber, Handskar av nitril-, butyl-, neoprenegummi eller PVC (0,5 mm tjock, genomträngningstid > 480 min) (EN 374).

Andningsskydd: Bär andningsskydd vid hög dammkoncentration, inkluderande en med vit färg och partikelfilter märkt med symbolen P.

Termisk fara: Krävs inte.

Personlig skyddsutrustning som används bör uppfylla krav i föreskrifter angående personlig skyddsutrustning. Arbetsgivaren är skyldig att ställa till förfogande personlig skyddsutrustning och som uppfyller alla krav och att garantera dess skötsel och rengöring.

Koncentrationsvärden för farliga ämnen i arbetsmiljön skall övervakas i enlighet med godkända undersökningsmetoder. Förfarande, metoder, art och intervaller för genomförande av undersökningar och mätningar av hälsovådliga faktorer i arbetsmiljön skall uppfylla krav i föreskrifter om undersökningar av hälsovådliga faktorer i arbetsmiljön.

8.2.3. Begränsning av miljöexponeringen

Tillåt inte att produkt kommer i dagvatten, avloppssystem, avloppsvatten eller mark.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1. Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende:	Fast ämne - vit (i klass I tillåtet lätt kräm skugga) pulver eller fina kristaller
Lukt:	Luktlös
Lukttröskel:	Icke tillämpbart (ämnet är luktlöst)
pH-värde:	8,6 (5 % vattenlösning, 20 °C)
Smältpunkt/fryspunkt:	Undersökningen är tekniskt ogenomförbar (enligt punkt 2 i bilaga XI i REACH förordningen så behöver en undersökning av ämnets egenskaper inte genomföras. Natriumvätekarbonats sönderfall börjar under dess smältemperatur. Efter upphetting till över 50 °C börjar den sönderfalla i CO ₂ , tills den vid en temperatur av 270 °C är fullständigt sönderfallen. Därför kan inte smältemperaturen fastställas
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:	Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.3) behövs inte någon undersökning genomföras, eftersom natriumvätekarbonat börjar sönderfalla, innan smältemperaturen uppnåtts

SÄKERHETS DATABLADET

I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse

NATRIUMVÄTEKARBONAT

Datum: 16.10.2013

Uppdaterat: 11.12.2018

Sidan 7 av 15

Flampunkt:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.9) så behöver inte undersökningen genomföras, då Natriumvätekarbonat är ett mineralämne

Avdunstningshastighet:

Försumbar, då natriumvätekarbonat är ett oorganiskt salt (ångtrycket är i praktiken 0) Ämnet är obrännbart (testresultat enligt god laboratoriepraxis)

Brandfarlighet (fast form, gas):

Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.11) behöver ingen undersökning genomföras, eftersom det inte finns några kemiska grupper med kända explosiva egenskaper i molekylen. Möjliga explosionsegenskaper beror på närvaro av några reaktiva grupper i molekyler och/eller på syrebalansen. Inga explosionsegenskaper förväntas beaktats ämnets struktur

Ångtryck:

Undersökningen är tekniskt ogenomförbar (enligt sektion 2 i bilaga XI i REACH-förordningen behöver inte någon ångtrycksundersökning genomföras på grund av ämnets egenskaper: Natriumvätekarbonat sönderfaller vid upphettning. Natriumvätekarbonat är ett oorganiskt salt med en hög smältpunkt och ett ångtrycksvärde kan förklaras vara försumbart)

Ångdensitet:

Icke tillämpligt (natriumvätekarbonat är ett oorganiskt salt)

Relativ densitet:

Densitet: 2,21-2,23 g/cm³ (vid 20 °C)

Löslighet:

I vatten: 93,4 g/l vid 20 °C och vid pH = 8,4 (Notox B.V., 2010);

Praktiskt olösligt i de flesta organiska lösningsmedel

Fördelningskoefficient:

Icke tillämpligt (natriumvätekarbonat är ett oorganiskt salt)

n-oktanol/vatten:

Självtändningstemperatur:

Icke tillämpligt (baserat på de kända kemiska och fysiska egenskaperna hos ämnet, dess kemiska struktur och erfarenheter från användning så kan man säga, att det inte har några pyrofora egenskaper och att det inte är lätt brännbart i kontakt med vatten. Uraktlåtandet av motsvarande undersökningar betraktas därmed som välgrundade)

SÄKERHETS DATABLADET

I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse

NATRIUMVÄTEKARBONAT

Datum: 16.10.2013

Uppdaterat: 11.12.2018

Sidan 8 av 15

Sönderfallstemperatur:

Efter upphettning till över 50 °C börjar den sönderfalla i CO₂, tills den vid en temperatur av 270 °C är fullständigt sönderfallen

Viskositet:

Icke tillämbart - fast ämne

Explosiva egenskaper:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.11) behöver ingen undersökning genomföras, eftersom det inte finns några kemiska grupper med kända explosiva egenskaper i molekylen. Möjliga explosionsegenskaper beror på närvaro av några reaktiva grupper i molekyler och/eller på syrebalansen. Inga explosionsegenskaper förväntas beaktats ämnets struktur

Oxiderande egenskaper:

Enligt kolumn 2 i bilaga VII i REACH förordningen så behöver undersökningen inte genomföras. På grund av den kemiska strukturen och i betraktelse av de kemiska egenskaperna så förutses inga oxidationsegenskaper

9.2. Annan information

Verkar i vattenlösningar kraftigt korroderande på de flesta metaller.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Vid föreskriven lagring och hantering - ingen reaktivitet. Hygroskopi ämnen.

10.2. Kemisk stabilitet

Under normala användnings- och lagringsbetingelser är ämnet stabilt. Hygroskopi ämnen. Efter upphettning till över 50 °C börjar den sönderfalla i CO₂, tills den vid en temperatur av 270 °C är fullständigt sönderfallen.

10.3. Risken för farliga reaktioner

Obestämt.

10.4. Förhållanden som ska undvikas

Temperatur inte är högre än 35 °C, luftfuktighet under 30 % och över 70 % (ämnet kan bilda klumpar).

10.5. Oförenliga material

Alkalimetaller, syror.

	SÄKERHETS DATABLADET	
	I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 9 av 15

10.6. Farliga sönderdelningsprodukter

Efter upphettning till över 50 °C börjar den sönderfalla i CO₂, tills den vid en temperatur av 270 °C är fullständigt sönderfallen.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1. Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Oralt:

LD₅₀ (oral, råttor) 4000-7334 mg/kg kroppsvikt. Tester visar en låg oral akute toxicitet för råttor (testerna genomfördes enligt god laboratoriepraxis). Den orala toxiciteten för människor är välkänd från beskrivningen av fall av oförutsedda och avsiktliga sväljningar av människor. Sväljandet av upp till 4 g/kg kroppsvikt anses vara säkert.

Inhalativ:

Undersökningen av inhalativ exponering för råttor visar en låg toxicitetspotential - 4,74 mg/l. Även vid uppträdandet av negativa effekter var de bara temporära (enligt god laboratoriepraxis).

Hud:

Inga tillgängliga data.

Baserat på dessa resultat behöver inte natriumvätekarbonat enligt anvisningarna i förordning (EG) nr 1272/2008 för klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) klassificeras för sin akuta toxicitet.

Frätande/irriterande på huden:

I undersökningarna enligt OECD-riktlinje 404 och 405 såväl som EPA OTS 798.4470 och OTS 798.4500 (motsvarande god laboratoriepraxis) hade natriumvätekarbonat ingen irriterande verkan på hud hos kanin. Baserat på dessa resultat är klassificeringen av natriumvätekarbonat enligt anvisningarna i förordning (EG) nr 1272/2008 för klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) som hudirriterande ogrundad. Resultaten från undersökningarna för irriterande effekter visar, att ämnet inte kan vara frätande.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation:

I undersökningarna enligt OECD-riktlinje 404 och 405 såväl som EPA OTS 798.4470 och OTS 798.4500 (motsvarande god laboratoriepraxis) hade natriumvätekarbonat ingen irriterande verkan på ögon hos kanin. Baserat på dessa resultat är klassificeringen av natriumvätekarbonat enligt anvisningarna i förordning (EG) nr 1272/2008 för klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) som ögonirriterande ogrundad. Resultaten från undersökningarna för irriterande effekter visar, att ämnet inte kan vara frätande.

Luftvägs-/hudsensibilisering:

De sensibiliserande egenskaperna hos natriumvätekarbonat tas inte upp på grund av den fysiologiska rollen jonerna har i lösning, såväl som faktumet, att trots mångårig och bred

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 10 av 15

användning (t.ex. livsmedel, farmaceutika, kosmetika, tvättmedel) så har inga fall fastställts av sensibilisering genom dess vätekarbonat- eller dess natriumjon.

Mutagenitet i könsceller:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen så verkar ur vetenskaplig ståndpunkt ytterligare undersökningar inte vara nödvändiga. Enligt anvisningarna så genomfördes inget mutagenicitetstest. Samtliga föreliggande undersökningar i litteraturen var negativa. Dessutom finns natriumvätekarbonat naturligt i cellerna och dess struktur visar inte att den har en genotoxisk potential. Ännu viktigare är, att det är ett ämne, som redan finns i vävnaden, vilket krävs för in-vitro-tester vid genotoxicitetsundersökningar och för cellernas normala funktion. De in-vitro-undersökningar, som genomförts med användning av natriumvätekarbonat, har påverkat cellhomeostasen.

Cancerogenitet:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. I en undersökning på råttor (hanar) av rasen Fischer 344, vilka utsattes för sur natriumkarbonat, så kunde ingen karcinogen effekt fastställas. Det finns inga bevis, som tyder på en karcinogen effekt hos natriumvätekarbonat.

Reproduktionstoxicitet:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Det föreligger inga data över skadlig effekt på fortplantning. Baserat på natrium- och bikarbonatjonernas fysiologiska roll, så förväntas inte någon skadlig verkan på däggdjurs fortplantning. Genomförandet av ytterligare undersökningar anses inte behövas. Natriumvätekarbonat orsakade inte några utvecklingseffekter efter oralt intag av följande doser: 580 mg/kg (mus), 340 mg/kg (råtta) och 330 mg/kg (kanin). Dessutom hamnar ämnet i regel inte i fostret, eftersom exponeringen mot natriumvätekarbonat är relativt sett liten.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Det finns inga toxicitetstest med upprepade doser, dessutom har inte NOAEL- resp. LOAEL-värden inte bestämts. Inga undersökningar på råttor har genomförts. Natriumvätekarbonat har dock sedan lång tid satts in på människor i doser upp till 4 g som läkemedel för saltsyranutralisering utan att negativa verkningar av kroniskt bruk, även om bruket av stora doser av natriumvätekarbonat istället för neutraliseringsläkemedel inte rekommenderas (Gosselin, 1976; McEvoy, 1994). Natriumvätekarbonat är redan erkänt som säkert för användning i livsmedel (FDA, 1983).

Därutöver är natriumvätekarbonat hos ryggradsdjur en viktig extracellulär buffert, alltså regleras den enkelt i kroppen. Följaktligen är ytterligare toxicitetstester efter upprepat intag onödiga. Dessutom används natriumvätekarbonat som livsmedelstillsats och som fodermedel inom EU, vilket bekräftar, att ämnet uppvisar en låg toxicitet vid upprepat intag. Det gemensamma FAO/WHO-fackutskottet för livsmedelstillsatser har tillkännagett, att det inte är nödvändigt att fastställa en rekommenderad dagsmängd för natriumvätekarbonat (JECFA, 1965).

	SÄKERHETS DATABLADET	
	I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 11 av 15

Fara vid aspiration:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Hälsopåverkan av lokal exponering:

Inandning: Inandning av damm kan förorsaka en lätt irritation hos näsans och halsens slemhinnor, halssmärter, hosta och andfåddhet.

Kontakt med ögon: Kan förorsaka en lätt irritation, tårar, halsbränna och rodnad.

Hudkontakt: Hudkontaminering kan förorsaka en lätt irritation, rodnad, smärter eller klåda.

Sväljning: Vid förbrukning av stora mängder kan kräkning, magsmärta och diarré uppstå, i drastiska fall magbrott (CO₂-frisättning).

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1. Toxicitet

Det lägsta värdet för L(E)₅₀ uppgår till > 100 mg/l (undersökning 48h EC₅₀ är 4100 mg/l för evertebrater (*Daphnia magna*)), och det lägsta värdet för förlängd toxicitet är > 0,1 mg/l (undersökning 21 dagar NOEC uppgår till > 576 mg/l för evertebrater (*Daphnia magna*)). Därför behöver natriumvätekarbonat inte klassificeras enligt förordningen (EG) nr 1272/2008.

Akut toxicitet för fiskar:

LC₅₀ (*Lepomis macrochirus*) 7100 mg/l/96 h (Machado, M.W., 1993b)

NOEC 5200 mg/l (Machado, M.W., 1993b)

Förlängd toxicitet för fiskar:

Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras. I vattendrag är natriumvätekarbonat dissocierat. Såväl natrium- som karbonatjonerna finns i naturen och deras koncentrationer i ytvatten beror på flera faktorer, som geologiska parametrar, vittringsförhållanden och mänsklig påverkan.

Akut toxicitet för ryggradslösa djur:

LC₅₀ (*Daphnia magna*) 4100 mg/l/48 h (Putt, A.E., 1993)

Förlängd toxicitet för ryggradslösa djur:

NOEC (*Daphnia magna*) > 576 mg/l/21 dagar (Leblanc och Surprenant, 1984)

Alger och andra vattenväxter:

Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras. I vattendrag är natriumvätekarbonat dissocierat. Såväl natrium- som karbonatjonerna finns i naturen och deras koncentrationer i ytvatten beror på flera faktorer, som geologiska parametrar, vittringsförhållanden och mänsklig påverkan. Dessutom krävs vätekarbonat- och natriumjoner för alg tillväxt.

Toxicitet för fåglar:

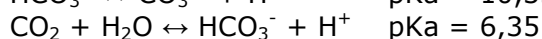
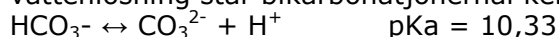
Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 12 av 15

12.2. Persistens och nedbrytbarhet

Natriumvätekarbonat är ett mineralämne, som inte oxiderar eller kan brytas ned biologiskt av mikroorganismer.

Natriumvätekarbonat dissocierar i vatten till natrium- och bikarbonatjoner. I en vattenlösning står bikarbonatjonerna i kemisk jämvikt med:

Bara en liten del av det lösta CO_2 finns som HCO_3^- , huvuddelen föreligger som CO_2 . CO_2 andelen i vatten stannar i jämvikt med partialtrycket av CO_2 i atmosfären. Jämvikten mellan CO_2 / HCO_3^- / CO_3^{2-} buffrar pH-värdet i dricksvatten.

Sönderfall

Hydrolys:

Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras, där natriumvätekarbonat i vatten snabbt dissocierar.

Biologisk nedbrytning:

Enligt punkt 2 i bilaga XI i REACH-förordningen så behövs ingen undersökning genomföras av biologisk nedbrytning, inga simulationstester av totalt sönderfall i ytvatten resp. inga simulationstester i nederbörd eller mark, när ämnet är oorganiskt.

12.3. Bioackumuleringsförmåga

Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras, medan i naturen natriumvätekarbonat förekommer i dissocierad form, vilket betyder, att det inte ansamlas i levande vävnader.

Oktanol/vatten-fördelningskoefficienten (K_{ow}): Icke tillämpligt (natriumvätekarbonat är ett oorganiskt salt).

Biokoncentrationsfaktor (BCF): Icke tillämpligt (natriumvätekarbonat är ett oorganiskt salt).

12.4. Rörligheten i jord

Enligt sektion 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras, medan i naturen natriumvätekarbonat förekommer i jonform, vilket betyder att det inte adsorberas.

12.5. Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

De i bilaga XIII (PBT- och vPvB-bedömning) beskrivna kriterierna gäller inte för mineralämnen.

12.6. Andra skadliga effekter

Inga tillgängliga data.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfall skall tas hand om i enlighet med nationella/internationella föreskrifter.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 13 av 15

Gemenskapslagstiftning:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv i dess lydelse.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall 2008/98/EG i dess lydelse.

Hantering av spilld produkt och avfall: Släpp inte ut i miljön. Spilld produkt skall tas upp i behållare. Återanvänd produkten eller lämna in på en auktoriserad återvinningsstation i lämpligt markerade avfallsbehållare.

Omhändertagande av förpackning: Produkt och förpackningar skall omhändertas som avfall och lämnas in på en auktoriserad återvinningsstation.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer

Icke tillämbart.

14.2. Officiell transportbenämning

Icke tillämbart.

14.3. Faroklass för transport

Icke tillämbart.

14.4. Förpackningsgrupp

Icke tillämbart.

14.5. Miljöfaror

Ämnet utgör ingen miljörisk enligt de i FN-modellföreskrifterna beskrivna kriterierna.

14.6. Särskilda skyddsåtgärder

Icke tillämbart.

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till Marpol 73/78 och IBC-koden

Icke tillämbart.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1. Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMVÄTEKARBONAT	
Datum: 16.10.2013	Uppdaterat: 11.12.2018	Sidan 14 av 15

1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG i dess lydelse.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 i dess lydelse.

Kommissionens Förordning (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).

15.2. Kemikaliesäkerhetsbedömning

En rapport om ämnets kemiska säkerhet utarbetades. Ämnet ger inte några klassificerbara risker.

AVSNITT 16: Annan information

Förklaring till förkortningar och akronymer:

DNEL - Härledd nolleffektnivå.

KTV - Korttidsvärde.

LC₅₀ - Dödlig koncentration 50 %.

LD₅₀ - Dödlig dos 50 %.

NGV - Nivågränsvärde.

OECD - Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.

PNEC - Uppskattad nolleffektkoncentration.

TGV - Takgränsvärde.

Nyckeldatakällor:

Säkerhetsdatabladet av den November 10, 2011 (Update).

Utbildningsråd: Före användning av produkten läs igenom säkerhetsdatabladet.

Observera: Det föreliggande säkerhetsdatabladet överlämnas direkt till användaren utan försäkringar eller garanti om fullständighet eller utförlighet med avseende på alla informationer eller rekommendationer som det innehåller. Informationer som anges i det föreliggande säkerhetsdatabladet framställer våra nuvarande kunskaper.

Ändvändaren bär ansvar för vidtagande av alla åtgärder som syftar på att uppfylla krav i nationella lagföreskrifter samt för bestämning av produktens användbarhet för konkreta ändamål. Säkerhetsdatabladet får inte gälla som garanti för produktegenskaper.

Den föreliggande informationen baserar på våra nuvande kunskaper och dess tolkning är bara att beskriva produkten uteslutande med avseende på att den uppfyller hälso-, säkerhets- och miljökrav.

Informationen i detta säkerhetsdatablad är framtagen av tillverkaren och verifierade av konsultföretaget ISOTOP s.c. med säte i Gdańsk: **www.isotop.pl**; e-mail: **reach@isotop.pl**

SÄKERHETSATABLADET

I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse

NATRIUMVÄTEKARBONAT

Datum: 16.10.2013

Uppdaterat: 11.12.2018

Sidan 15 av 15

Säkerhetsdatabladet upphäver och ersätter alla dess tidigare upplagor.

Utgåva	Avsnitt	Ändra
1 (16.10.2013)	rubrik	logotyp
	1.2	Allmänna identifierade tillämpningar angavs
	1.3	Ändring av bolagsnamn
	2.1	Klassificering enligt direktivet 67/548/EEG togs bort Indelning i riskgrupper togs bort
	3.1	Koncentrationsintervall Klassificering enligt direktivet 67/548/EEG togs bort „I avsnitt 16 anges vikten av R-, H-fraser och symboler“ togs bort
	3.2	Ett avsnitt togs bort
	7.1, 9.2, 14.6, 14.7, 16	Ändring av avsnitts-/punktnamn i samband med lagändring
	8.2.2	Nummer av standard gällande krav för personlig skyddsutrustning lades till
	11.1	„Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda“ Direktivet 67/548/EEG togs bort
	15.1	Uppdatering av gällande föreskrifter
	16	“Full text av R och H -fraser från sektion 2 och 3” togs bort Nyckeldatakällor Information gällande entreprenör
2 (01.12.2015)	rubrik	logotyp
	1.1	Produktbeteckning
	2.2	Namnen på farliga ingredienser på etiketten togs bort
	2.3	Andra faror
	10.6	Farliga sönderdelningsprodukter
	13.1	Avfallskodnummer togs bort
	15.1	Uppdatering av gällande föreskrifter
3 (17.10.2016)	1.1	Synonymerna har kompletterats
	1.2	Uppgifter om identifierade användningsområden har kompletterats
	7.3	Uppgiften har ändrats
	8.1	Uppgiften har justerats i samband med en lagändring
	8.2.2	Uppgiften om handskarnas genomträngningstid har förtydligats